

مدیر کل

جلال الدین الحسینی مؤید الاسلام
صاحب امتیاز روزنامه هفتگی
و یومیة (جبل المتین)

(عنوان مراسلات)
طهران خیابان لاله زار
نام مدیر میرزا سید حسن کاشانی
دبیر ادارة اقا شیخ یحیی کاشانی

غیر از روزهای جمعه همه روزه
طبع و توزیع میشود

یومیة

جبل المتین

۱۳۱۱

طهران

قیمت اشتراك سالانه

طهران ۳۰ تومان
سایر بلاد داخله ۳۵ تومان
روسیه و قفقاز ۱۰۰ منات
سایر ممالک خارجه ۳۰۰ فرانک

(قیمت یک نسخه)

در طهران صد دینار
سایر بلاد ایران سه شاهی است

قیمت اعلان مطبوعی
دو تومان است

روزنامه یومیة ملی آزاد سیاسی اخباری تجاری علمی ادبی مقالات عام المنفعة

با امضا قبول و در انتشارش اداره آزاد است

چهارشنبه ۲۳ شعبان المعظم ۱۳۲۵ هجری قمری و ۱۵ مهرماه جلالی ۸۲۹ و ۱۲ اکتبر ۱۹۰۷ میلادی

انتقام - فراموشی

(ولکم فی القصاص حیوة بالولی الالباب)

انتقام و کینه جوئی که بلسان شرع و اهل قانون مجازات تعبیر میشود یک حالت فطری است که خالق متعال جلت عظمت در فطرت بسیاری از ملل بودیعت نهاده و اکتساب و تحصیل نیز او را تأیید و کمک و از بداد مینماید و از آنجا که کار حکیم علی الاطلاق مبنی بر حکمت و قضیه مصلحت است چون لغتی غور و تامل کنیم میتوانیم بفهمیم که انظام امور معاش و تنسیق مهمام ملکی و ملی و تأمین عمومی و آسایش کل و ترقی ملی حاصل نمیشود جز در پناه این خصلت حسنه - طبیعت سرکشی انسان که چون شتر دیوانه مفرور است وقتی آرام و ملایم میشود که لجام قانون برداشتی زده و تمسکات اعمال و کردارش بر طبق یک قانون مدون ثابتی فرض کرده و بدون این دهنه و لجام انسان خود سر بارتکاب انواع ملامی و ملاحب و اقسام فساد و شرارت سرگرم شده چیرن دندان بیابان خوی دیوانگی و سببیت گرفته بر بیکانه و بیکانه حمله کرده انظام و امنیت را اخلال میکند - و قوام و دوام اجراء یک قانون ممکن نیست مگر در پناه مجازات و اجراء حدود تا هر کس قدمی بر خلاف قانون بسود با طبر قهر پایش را خورد سازند و دستی که بر مخالفت قانون جرئت حرکت کرد از دوش برکتند سری که سودای خلافی پخته در سلاسل و اغلال کشند - و مجازات را چون در مقام قتل نفس باشد قصاص و در مورد ایداء شخصی انتقام نامند و گاه انتقام را عمومیت

داده بر سیاست اطلاق نمایند چنانکه خدای فرماید (و من عاد فینتقم الله منه)

عقل و شرع بانسانی حاکمند که حیات طیبیه و زندگانی باسایش که باصطلاح تأمین گوئیم در ظل قانون قصاص نشو و نما کرده رونق مییابد و بزندان جلیل در کلام مجید فرماید (ولکم فی القصاص حیوة یا اولی الالباب) یعنی ای برگزیدهگان قوم که بخرد مندی و ذکارت و درایت از دیگران امتیاز دارید و حکمت وضع قانون را میفهمید دانسته باشید که از برای شما در ظل قصاص و مجازات قتل یک حیات پاکیزه و زندگانی خوش است و هر وقت این ماده قانون را ملاحظه توجه سازید و جانی و قاتل ابدقضی یک عفو سقیمانه و بخششی مجنونانه از یافتن مجازات قصاص معفو دارید زندگانی تان تیار و روزتان سیاه خواهد گردید بارار قتل و عسارت رواج خواهد یافت دست فتنه دراز و پای امنیت شکسته خواهد گردید بذلت و فلاکت که موت واقعی و مرک حقیقی است مبتلا خواهید شد

بیدارترین ملل و اقوام عالم آن ملت است که در مقام انتقام و مجازات سختتر و شدید العمل تر باشد مقدس ترین خلق کسی است که در مورد اجراء حکم قانونی کم گذشتند و حریصتر باشد آری و جودی مقدس و پاک چون حضرت علی بن ابیطالب ۴ است که برای جاری ساختن قانون خدائی مقصدتن یهود را سر بریده و ابدالشانرا در خندق افکند - و نادان ترین مردم کسی است که فریب یک ترحم احمقانه و شفقت طفلانه را خورده مرک بیابان و بلند کوهرا بعد از اسارت و گرفتاری مورد رحم ساخته خلاص نماید این حالت که از خصایص

اطفال پنج شش سال است پخته دست جهالت و حماقت است و سیاه کننده روزگار روشن نوع بشر — چه خوشبخت و با سعادت است ملتی که برای انتقام دامن همت مردانه پیکر زند و بجز ولایه و مسکت و التماس مقصر دشمن که از راه مکر و حيله برای نجات خود وسیله ساخته مفرور نکرده و ذرة در عزم و نیتش فتور پیدانده که کار را چنان مجازات دهد که تماشاگران را مایه عبرت و حیرت گردد تا بد نشان زشت طینت از خود انتقام پای در دامان خود پیچیده و از حد کلیم خود فراتر نرود و هر نادان کمراهی که از دشمن مقهور حمایت کند و گول الفاظ دروغ را خورده سید را از دام رها کند هرگز روی سعادت و نیک بختی نخواهد دید —

در میانه طوائف دوی زمین یونانیان و یهودان سویان جدید باین خصک حمیده کوی سبقت از دیگر طوائف بوده و نام خود را بدین صفت پسندیده تا ابد بلند کرده اند چنانکه کمتر کار یونانیان محاصر سیزده سال شهر (تروا) است که در عرض سیزده سال متوالی دست از محاصره بر نداشته و آن بان بر حدت و شدت خود افزودند تا آنکه آن شهر شیر را مسخر ساختند — مجازات سقراط حکیم بر مراتب سختی آن قوم در اجراء مجازات دلالت صریح دارد که با وجود آنکه جملگی ملو مقام و فضائل و کمالات انحصار بزرگ واقف بودند و بر وفاتش تحسر و افسوس داشتند افعال مجازات را جایز ندانستند و بشریت زهرش از پای در آوردند — اما انتقام جوئی فرانسها را تنها مسئله (خطیب میرابو) کافی است و البته اغلی اندامتان را خوانده یا شنیده اند باز بطور مختصر اشاره میکنیم که میرابو بزرگترین خطباء فرانسه است بلکه خطباء عالم است که ظیفرها را در بیخ جز (زیستن) یونانی نشان نمیدهد

در زمان حیات بدوستی لویی شانزدهم پادشاه فرانسه متهم گشته ولی بواسطه تسلطی که در لطق داشت که نتوانست گناهی را ثابت نماید اما بعد از مردنش تاریخ دیاسیت اعمالش را کشف کرد و پس از پنجاه سال یعنی در جمهوری ثانوی فرانسه در ۱۸۳۸ جمعی گناهانش را شمرد و مدفون بود او را در مقبره اشراق تجویز نکرده لاشه اش را از لیب بدو آورده و در قبرستان کاهکاران دفن کردند — ملت ایران نیز در ازمنه قدیمه از این صفت نیگو می بهره نموده اند چنانکه یمنین بن اسفندیار بواسطه آنکه یونانیان یکدختری از سکان سواحل دریای سیاه را که بایران پنهان بودند دزدیده و حکم یمنین را در استرجاع دختر اطاعت نکردند چندین کرور لشکر یونان زمین کشید و تا سه سال آنها را محصور نموده بالاخره یونان را

مسخر و انتقام سخت کشید که هرگز از صفحه تاریخ فراموشی نمیشود گویند در هنگام بردن قشون دستور داده بود که هر روز در سر نهان نمادی ندا کند و گناهان یونانیان را بخاطرش آورد تا میباید حرارت باطن کم نمود و عزمش را فتوری رخ دهد —

لکن بدبختانه این ایام مردان کهن و نریاب فهم و دانش مملکت بمتابه طفلان خورد سال سعادت بفراموشی و لسیان کرده هر چند ظالم و ستم مشاهده کنند و از گزند بد خواه شرور گرفتار هزاران مصیبت شوند باز بمجرد آنکه آن بدکردار زبان چرب و تملق بر کشاید و ریشخندی از آن اطفال پنجاه ساله و دصت ساله بنماید بزودی چون بچکان خندان شوند و وجوب انتقام را بر طاق لسیان نهند و همسان کسی را که تا دیروز دشمن صابی میدانستند امروز پدر و والا گهر یا دایه مهریتر از مادر آیدند و جودش را آیت رحمت خدا و واسطه فیوضات ارض و سما خوانند

پس لا محاله دشمنان چیره گردند و ستمکاران جرات کنند و مطمئن شوند که این بچکان را هر وقت باشد فریب دادن و گول زدن آسان است در آنکه انتقام وحس قصص و مجازات در آنها نیست یقی مشتمل و بقی خاموش میشوند — و بالبداهه هیچوقت در بین این نوع مردمان قانون اجراء نشود و ذات دست از کربیب نشان بر ندارد و می الحقیقه نیز مستحق وسزا وارد زیرا که حرمت خون را می شکنند و فواتین را بواسطه یک تملق بیمزه یا اظهار خلایق واقع مهمل مینهند — غافل از آنکه شخصی را که شرمتمده دور الدم مثلا نمود هرگز دیگر خویش محفوظ نمیشود و اگر هزار سال عبادت کند مهدور الدم است — باری هلاکه یک باز بیجه طفلانه غریبی است و یکمشت کودکان شصت هفتاد ساله عبادت طفلانه سلوک میکنند و با بن حال امید واری باقی نمیمانند ولی بر و کلاء محترم که واضح و حافظ قانونند لازم است بانها حلی کنند که اوضاع مملکت بازی بچکانه نیست قانون بر هر امر مقدم است اگر دزدی و ظالمی بعد از گرفتاری هزار تملق و مدانه کند و اظهار مساعدت نماید نباید او را از مجازات معاف داشت و ما علی الا البلاغ —

کتابچه اصلاحات

(عدلیه)

یک اداره مرکزی باید تشکیل داد بجهت اداره عدلیه و در ولایات هم برای آن شعبه ها تاسیس کرد و میتوان گفت که بدترین عیب حالیه دولت ایران نبودن

این اداره است در تمام ممالک اداره عدلیه بدست دولت است در ایران بیشتر بدست سایرین میباشد و آن اندازه هم که بدست دولت است مهمل مانده یا برهوه خوری امر میگذرد اداره یا ادارات مرکزی باید قضاة متحرک فراهم کند که مقصد اصلی از وجود ایشان باید این باشد که سالی چهار مرتبه هر یک از رعایای شاه که در زندان هستند یا متهم بجناحتی میباشد بتوانند در یک محکمه صحیحی حاضر شوند که امر ایشان تحقیق شود

در دوره اسلامی ایران فقط پادشاهی که در تاریخ لقب کبیر یافته شاه عباس است ولی پادشاهی که جدأ در صدر بر آید به همه رعایایش ظلم نه بینند و حقوق ایشان پایمال نشود پس بزرگتر از شاه عباس خواهد بود و وسیله اینکار هم از تاریخ بدست ما میباشد و چیزی که باقی دارد همین است که آنرا به عمل حالیه ایران بکار برند

اوزان و مقادیر

در تمام ایران اوزان و مقادیر را باید دولت ساخته و نظارت کند و بعد از آنکه اعلام صحیح نماید و اسباب فراهم آورد که همه بتوانند آن اوزان را تحصیل کنند قرار بگذارد که هر کس تخلف کند جریمه بدهد و باید یک اداره مرکزی در طهران بنا کرد و شاید در سایر بلاد هم لازم شود که وزنها و مقیاسها و ترازوها و قیاسها و هر چیز که بجهت وزن و اندازه گرفتن کار می رود بسازند و امتحان کنند در تمام دول متدنه این چیزها را دولت نظارت میکند و میتوان کاری کرده که مخارج اداره آن هم از خود آن کار در آید بلکه بیشتر ولی در ابتدا چند سال نظارت و امتحان اوزان و مقادیر اجراء فرنگی لازم خواهد داشت

(مالیات اسلحه آتشی)

در تمام ممالک هر سال از اسلحه آتشی مالیات میگیرند و پولی که از این راه عاید میشود یکی از مداخل صحیحه دولت است و این قانون را ابتدا بعد از اعلام صحیح در بلاد مرکزی میتوان وضع کرد و بعد بشتر بیج در تمام ایران مجری نمود در هر شهر و دهکده باید فهرستی ترتیب داد از تمام کسانی که اسلحه آتشی دارند و جنس اسلحه را با عدد آن معلوم نمود و مالیات سالیانه مختصری بر هر یک از آنها قرار داد اینکار اولاً یک دخل بزرگی برای دولت فراهم میکند ثانیاً اعتدات بیبوده را در مملکت کم میکند ثالثاً از خونریزی که در مملکت میشود می کاهد و رابعاً ضرری بسادات و جمعیت و مردانگی اهالی ایران نمیرساند زیرا که نگاه داشتن اسلحه آتشی در حقیقت تلفن است آنها که و ایضا بدافتن این آلات مایل اند مالیات سالیانه را خواهند داد و اگر هم اسلحه را برای

آزار و اذیت نگاه میدارند بهتر هستند که چیزی از آنها گرفته شود و عده ایشان هم در هر ولایت معلوم باشد (اصلاح کلیه کمرکات ایران)

ترتیبی که الان دایر است و بکنفر ارمنی فراری عثمانی آنرا داده مبنی بر ظلم و بمتتها درجه اسباب ضرر دولت و خسارت کای رعایای ایران میباشد عرض از عوارض و مالیات این است که حتی الامکان مبلغ زیادی بخزانه دولت برسد و اول درجه خسارت بر رعایای شاه وارد آید ترتیب کمرکات ایران طوری است که هر یک تومان که بخزانه شاه میرسد ده تومان بلکه بیست تومان ضرر بتجارت وارد میآورد و برای اثبات این مدعا لازم نیست من در اینجا دلیل و برهنه بیآورم در صورت لزوم تمام کتب علم ثروت این امر را مدلل مینماید ترتیب مالیاتی انگلیس که کمرکات هم جزء آنست ساده ترین و بر حاصل ترین ترتیب است و بتحریر به معلوم شده که جهت تشویق تجارت و ادخال ثروت در مملکت بسیار مناسب است (بقیه دبارد)

(مکتوب یکی از وکلاء عظام)

خدمت جناب مستطاب مدیر محترم نامه مقدسه ادام الله بقائه عرض زحمت میدهد در شماره ۱۲۴ اجریده مقدسه شرحی از همزه وصل مرقوم فرموده بودید بتفصیلی که در شماره مسطوره مندرج است کویا یک نمره وصل دبکر و دو همزه قطع را فراموش فرموده اید اینک محض تذکر خاطر مبارک بذکر آن میپردازد چنانچه مقتضی بدانید در صفحات نامه مقدسه درج فرموده که عموم ملت این همزه وصل و قطع را نیز بشناسند همزه وصلی که از درج کلام ساقط شده است شاهزاده سالار الدوله است با انهمه جوش و خروش در مجلس مقدس و تذکار خرابی و خسارتی که از وجود محترم ایشان به سهاوند و ملایر وارد آمد که فعلاً هیچکس قریه از نهانوند و شش قریه از ملا بر خراب و بی آب و اهالی آن در اطراف به تکدی معاش خود را میگذرانند و حضرت والا در کمال راحت در عشرت آباد مشغول عیش و عشرت است و دیگر بهیچوجه گفتگوئی از مجزات ایشان و احقاق حق و آلودگی جمعی غارت شده نمیشود و دو همزه قطع که هیچوقت از درج کلام ساقط نشده و نمیشود چه در زمان استبداد و چه در زمان مشروطه یکی اقبال السلطنه ما کوئی است که در زمان استبداد و مشروطه حکومت ما کور! تبیول ابدی مخصوص خود دانسته و از نهب اموال و اتلاف نفوس دقیقه فروگذار نکرده و کردار زهت ایشان جراتد اروپو آسپارا برگزیده و کسی هم از او مواخذه و

که دانستیم خدمات ما در نظر حق شناس افراد ملت خود منظور است و امید داریم هیچوقت در اظهار حق اندیشه نکرده همیشه واقع را در کمال جرئت عرضه بداریم اگر چه خونمان در آنرا ریخته گردد زیرا که در ما در فرد ملت کم نکرده و نخواهد کردید

(اعلان)

چون افراتین لواء مشروطیت جهت اصلاح امور نوع و حفظ عموم میباشد و در این اوقات بواسطه عدم علم و جهات دیگر اسباب بی شرفی این جا بنیان در انجمن انتخابیه واقع گردیده و فنون و مجازاتی هم در کار نیست لهذا این جانبان از عضویت انجمن مزبور استعفاء دادیم جهت اطلاع برای ران وطنی عرض شد

(جواد اسفندی) (عباسقلی طهرانی)

(اعلان)

جناب مستطاب قدوة الحكماء و المتكلمين آقای آید جمال الدین واعظ مدظله که منتهی بود قهت داشتند لله الحمد بقرهات شان رفع شده لهذا روز چهارشنبه بیست و سیم شعبان سه ساعت بغروب مانده در انجمن آذربایجان تشریف آورده مستمعین را از فیض فرمایشات خودشان محظوظ خواهند فرمود

(اعلان)

قاسم آقا عطار جنب سرای آغا باشی قلمدانی عبوراً یافته است مال هر کس هست با نشانی صحیح از محل مزبور دریافت دارد

(اعلان)

دکتر استپانیا حکیم مخصوص دندانسازی اعلیحضرت همایونی در خیابان علاء الدوله رو بروی خانه امیر نظام کارخانه دندانسازی خیلی ممتاز و مکمل باز نموده و قبول می نماید همه جور ناخوشیهای دندان را همه آنچه نماید بطرز بسیار امریکائی و همه روز صبح از ساعت هشت الی دوازده فرنگی و بعد از ظهر از ساعت دو الی شش فرنگی در محل معروض برای رجوع کنندگان حاضر است

(اعلان)

دستگاه چاپاری بکر مانشاهان از قبیل در شگه و کالگه و دلیجان و کاری هر کسی بخواهد در خیابان مریضخانه با داره چاپارخانههای خطوط فارس و کرمانشاهان رجوع فرماید و کاری پستی هفته دو مرتبه صبح های دوشنبه و جمعه حرکت میکند

(اعلان)

(علم حکامی جدید)

کتابی است مفصل که با کمال دقت با قرائت خیلی سهل تمام مطالب جدید و نو ظهور حکامی را شرح میدهد و تالیف کار نیک خان دالگیجیان هوا ساز و بروی تکرارخانه مبارکه قیمت جلدی پنجاه دینار است اگر از ولایات هم خواسته شود با اجرت پست باید ارسال شود

(حسن الحینی الکاشانی)

باز پرس نمیکند همزه قطع دیگری میرزا ابوالقاسم خان نوری است که در زمان استبداد و مشروطه حکومت بهندگان خدا را حق واقعی خود میداند مخصوص حکومت نپاوند و ملایر و نوسرکان را که این دفعه سیم است که بحکومت اجبا منصوب شده است سارک ایشانرا اگر بخواهم شرح بدهم اسباب ملالت قرئین محترم خواهد شد فقط بدو فقره محض نمونه قناعت کرده و ملتزم است که در هر محکمه از عهده اثبات آن برآید فقره اول چوب و فلک نوسرکان را به لیلی میرزا بضممان اعظام الممالک اجاره داده است بدو هزار و پانصد تومان فقره دوم چوب و فلک نها و ندرا بشا هزاره پاشا خان اجاره داده است سه هزار تومان چون در ملایر دراب چوب و فلک معامله بخود میکند و کسی اجاره نداده است مبلغ آن معین نیست که عرض کنم باضافه قدغن کرده است که در حوزه حکومتی خود کسی اسم مشروطه و مجلس را نبرد چنانچه در ضمن خدمات خود بوزارت داخله سابق نوشته اند که در این مدت نگذاشته ام در این سه ولایت کسی اسم مشروطه و مجلس را ببرد و همان نوشته در کابینه وزارت داخله ضبط است چون وکیل ملایر فراموش کرده بود قسمی را که در حضور حجج اسلامیه یاد کرده اند که خیانت بدولت و ملت نکنند از این بابت گفتگویی در مجلس محترم نمی کند بنده فریضه اسلامیت خود دانسته که این فقرات را بوسیله نامه مقدمه عرض اولیای امور برساند شاید بذل توجه در انجام فقرات معروضه نمایند

(تلگرافی خصوصی)

از بوشهر به طهران شماره ۸۱

انجمن جنوب جناب صدر الانام مبلغ پنجاه تومان از جمشیدیان دریافت با اظهار ناسف تقدیم مدیر جبل المتین بابت جریمه ایشان فرموده رسید تلگرافی صادر نمائید از طرف انجمن آزاد لنکه علاء السلطان

جبل المتین

اولا تشکیل و تاسیس این انجمن محترم را در بندر لنکه از صمیم قلب تبریک گفته و ادعیه خالصانه خود را همواره همراه انجمن میکنیم

ثانیا از این غیرت مردانه که کاشف از احساسات ملی و نهایت همدردی و وطن پرستی است نهایت ممنون و متشکر بوده مبلغ مزبور را در عوض جریمه که برای اظهار یک کلمه حقوق ملت کرده بودیم با نهایت هرف قبول کرده و از این احسان که دلیل نهایت حرارت اعضاء محترم انجمن و جناب علاء السلطان در خدمات وطنی است نوعی ما را وجد حاصل شد که بوصف توایند برآ